

1916/352
Vieperilöböl

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN: EGY HÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 3 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELMÉRŐ SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓKIVATAL: PIAC-UTCA 60

Falkenhayn csapatai kijutottak az oláh síkságra

Elértük az Orsova—Krajova vasutvonalat — Az Olt folyó völgyében áthaladtunk a Calimanesci—Suici vonalon — 2000 oláh fogoly, 26 ágyú és 72 gépfegyver a novemberi csatákban — Az angolok áttörési kísérletei az Ancrenál összeomlottak — Monastirt feladtuk

Debrecen, november 19.

A mai vezérkari jelentések Falkenhayn tábornok hadseregének az oláhországi síkság bejárataiért vívott harcainról és e harcok teljes győzelemmel való befejezéséről adnak hírt. E hadsereg nyugati szárnya, amelynek csapatai egyrészt a szurduki szoroson, másrészt a Vöröstorony-szoroson át hatolt be a román területre, hosszas és kemény küzdelmet volt kénytelen megvívni a román haderőkkel, amelyek annál szívósabb ellenállást fejtettek ki, mert — mint ismeretes — az oláhok folytonosan kiülthettek ide erősítéseket, miután dobrudszai frontjukat, valamint az észak-moldvai vonalat az oroszok vállalták magukra. A szövetséges magyar-osztrák és német csapatok támadó szelleme mindazonáltal nem egészen három hét alatt megtörték a románok ellenállását és úgy a Zsil, mint az Olt völgyében előrenyomulva, a Targu-Jiunál vívott több napos csatában kieroszakolta a döntést. Az oláhok kénytelenek voltak feladni Targu-Jiu várost, Észak-Oláhországnak ezt a fontos vasúti állomását és a várostól délre és délkeletre vívott harcokban is vereséget szenvedvén, még hátrább voltak kénytelenek visszavonni állásaikat. Üldöző csapataink mindenütt nyomukban voltak és elérkeztek az Orsovától Krajovába futó vasutvonalhoz. Ezalatt az Olt völgyében előnyomuló szövetséges csapatok, amelyeknek Krafft von Dellmensingen bajor tábornok a vezére, a Vöröstoronytól déli irányban Raminicu-Valcea felé haladó vasutvonal mentén elérkeztek Calimanesci helységhez és ugyanennek a haderőnek keleti szárnya, amely a Pologu patak mentén szorította vissza az oláhokat, Suici városhoz érkezett s így szintén kieroszakolta a Délkeleti Kárpátok romániai hegyvidékén való áthatolást. A Falkenhayn-hadsereg tehát egész nyugati szárnyával a nagy oláh alföldre érkezett és ugyancsak az oláh síkság felé nyomul a keleti szárnya is, amelynek útját kétségbeesett ellentámadásokkal igyekeznek föltartóztatni az oláhok a Kámpolungtól északra folyó nehéz, reájuk nézve veszteségteljes harcokban. Most, hogy az észak-oláhországi akció első

szakaszainak győzelmes befejezéséhez érkezünk, vezérkarunk összegezi a három hétes harcokban ejtett foglyok és zsákmány számát. Közel 20,000 oláh katona, köztük 189 tiszt, került itt fogságunkba, a zsákmány pedig 26 ágyúra és 72 gépfegyverre emelkedett.

Az orosz harctéren általában nyugodtan uralkodik. — Az olaszok szintén eszandésen viselkednek, a délnyugati harctéren beállott szünetet tengermelléki frontunk Wippach-szakaszán egy kisebb, sikeres vállalkozásunk törte meg. — A balkáni harctéren a német vezérkar jelentése szerint az egyesült szerb-francia haderő folytonos támadásai bolgár és német szövetségeseinket Monastir feladására kényszerítették. — A nyugati harctéren teljes erejével diühög az angolok és franciák offenzívája. — Az Ancrenál kezdett újabb átkelési kísérletek tegnap is összeomlottak a német védők ágyú- és gépfegyver-tűzében.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, november 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni harcokról:

A Károly főherceg vezérezredes főparancsnoksága alatt álló szövetséges haderők déli szárnya az utóbbi napokban teljes sikert vívott ki. Falkenhayn tábornok hadseregének csapatai a Targu Jiu melletti csatában a hegységből kiutat törtek maguknak és a Matru-völgyben elérték a Verciorovától Krajovába vezető vasutvonalat. A románok nagyon szívós ellenállása, mely sokszoros elkeseredett ellentámadásokban nyilvánult, különösen Targu Jiutól délre és délkeletre, hiábavaló volt.

Az Olt folyó mindkét oldalán előrenyomuló osztrák-magyar és német haderők állandó szívós viaskodásban szintén elérték a hegység lábát és tegnap áthaladtak a Calimanesci—Suici

vonalon. A románok támadásai itt épp úgy meg hiúsultak, mint Kámpolungtól északra.

November 1-től kezdve Oláhországban 189 román tisztet, 19,338 főnyi legénységet, 26 ágyút, 17 löszerkocsit és 72 gépfegyvert szállítottunk be.

Erdély keleti arcvonalán, Tölgvestől délkeletre Arz tábornok bajor csapatai visszavertek egy orosz előretörést.

Tovább északra nincs különösebb esemény. HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A Gyergyó-hegységben a Putna-völgytől keletre, bajor ezredek nagy orosz erőknek a hegységtől délre indított előretöréseit visszaverték.

Az erdélyi déli arcvonalon október vége óta folyó hadműveleteink tervszerűen folytak le. A románok szívós ellenállása dacára német és osztrák-magyar csapatok kivívták a kijárást a hegyszorosokból az oláh síkságra.

A Targu Jiu-i csatában a Jiu és a Gilort között áttörtünk és szokatlanul nagy vereségei között megvertünk nagy román erőköt. Az ellenségnek ujonnan odadobott erőkeltett kísérletei, hogy kelet felől átkaroljon bennünket, meghiúsultak. Csapataink az ellenség után nyomulva, elérték az Orsova—Krajovai vasutvonalat.

A Vöröstorony-szorostól délre áthaladtunk a Salumanesci—Suici vonalon.

November 1-től 18-ig terjedő időben a 9-ik hadsereg összes zsákmánya 189 tiszt, 19,338 főnyi legénység, 26 ágyú, 17 löszerkocsi és 72 gépfegyver volt.

Mackensen vezértábornagy hadsereportja: A dobrudszai arcvonalon járőrharcok.

Szilisztriában újra élénk gyalogsági és tüzérségi tüzelés.

<p>URANIA Hétfőn Kedden november 20—21. Asta Nielsen film!</p>	<p>A szindion kolonia dráma 5 felvonásban. Főszereplő: Asta Nielsen.</p>	<p>Felhők között természeti felvétel. Rirándulás a Mira vízeséshez. Előadások 5 órakor mésztől, 7 és 9 órakor rendes helyarákkal.</p>	<p>APOLLO Ma, hétfőn Előadások kezdete: 5, 7, és 9 órakor rendes hely- arákkal. Clara Rimball-Jung a Trilby és Szibéria főszereplőjével</p>	<p>A préda Főtitkár Newyork rejtel- meiből 4 felvonásban.</p>	<p>A mimári vigjáték 3 felvonásban.</p>
---	--	---	---	--	--

Az oláhországi siktség kapujában

Lugano, november 19. A *Corriere della Sera* jelenti a románai helyzetről: Az ellenség nyomása főleg az oláhországi frontra mind erősebben érezhető. A románok kénytelenek voltak visszavonulni. A Kampolungtól északra elvő területen tovább állottak ellen, mint remélni lehetett, azonban az Olt és a Zsil völgyében a helyzet komoly. A románok kénytelenek voltak második védelmi vonalukra visszavonulni. Az északi határfronton az orosz erősítések jobban érvényesültek. Remélik, hogy az oláhországi fronton is sikerülni fog megakadályozni az ellenséget abban, hogy elárassza a sikstét.

A Románia elleni légitámadások

Stockholm, november 19. Az *Odeszkij Listok* kimerítő tudósítást közöl Jassyból az Oláhország ellen intézett légi tömegtámadásokról, amelyeket Románia november 13-án és 14-én élt át. 25 repülőgép került Románia fölé s megtámadták Giurgiut, ahol csapatok gyülekeztek és 60 bombát dobtak le Zumiceára és Turnu-Magurelére, mások pedig Kampolungot, Sinaját és Pelescut támadták meg. Eredményesen bombáztak befutó vonatokat, vasúti csomópontokat. A Bukarestre ledobott 50 bomba közül 6 esett a királyi palotára, amely részben összeomlott. Az udvartársból 15 személy halt meg.

Az orosz háború**A német jelentés**

Berlin, november 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

2 millió embert vesztek az oroszok július 1. óta

Berlin, november 19. Az orosz határról jelentik: A kiev-i központi tudakozó hivatal legutóbbi kimutatása szerint az oroszok 1916. július 1. óta összesen 2,027,853 embert vesztek elesettekben, eltűntekben és sebesültekben. Az elesett, megsebesült és eltűnt tisztek száma 100,621-re emelkedett. A repülőkhöz történt veszteség 60-ra emelkedett.

Az entente tiltakozása a független Lengyelország ellen

Genf, november 19. A Havas-ügynökség jelenti, hogy az entente-hatalmak kormányai elhatározták, hogy az orosz kormányhoz hasonlóan a semleges államokhoz diplomáciai képviselőik útján tiltakozó jegyzéket intéznek a lengyel királyság proklamálása ellen.

A lengyel önkéntesek jelentkezése

Zürich, november 19. A Schweizerische Telegraf-Information varsói távirata szerint a kerületi parancsnokságoknál már eddig is ezrével jelentkeztek az önkéntesek a lengyel hadseregbe való belépésre, noha a hivatalos jelentkezés még csak szerdán kezdődik. — Már előre mondható, hogy a harcra kész lengyel férfiak közül senki sem fog elmaradni. — Nagy megnyugvást kelt, hogy a lengyel hadsereg régi lengyel zászlókat és saját uniformist kap.

A balkáni harctér**Höfer jelentése**

Budapest, november 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A Wippach-völgyben Bigliától délre elfoglaltunk és megszálltunk egy olasz árkot. 4 tisztest és 120 főnyi legénységet elfogtunk.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, november 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonal: Miután az ellenségnek Cegeltől északkeletre a 121-es magaslapon sikerült előrehaladnia, a német-bolgár csapatok Monastirtól északra fekvő állásban helyezkedtek el. Ezzel Monastir feladatott.

LUENDORFF, első főszállásmester.

Tarnowski követ utazása

Szófia, november 19. Tarnowski gróf szófiai követ, akit a napokban a monarchia washingtoni nagykövetségévé neveztek ki, ma a Balkán-vonattal Bécsbe utazott.

A venizelista tisztek amnesztiát kérnek

Zürich, november 19. Athénből jelentik: A hadügyminisztériumba tömegesen érkeztek kérvények a szaloniki tisztektől, akik a királyi hadseregbe való újratelvéltüket kérik és amnesztiáért esedeznek. A tisztek közlik, hogy a franciák részéről tanúsított rossz bánásmód készteti őket arra, hogy kilépjenek a venizelista hadseregből. Hir szerint a Venizelos és Sarraül tábornok közt folyó tárgyalásokban feszültség állott be, mivel Sarraül azt követeli, hogy a venizelista tisztek lépjenek be a francia hadseregbe, míg ezek külön görög hadtest alakítását követelik.

A francia csapatok hangulata rossz, ami több ízben súlyos fegyvelemsértésre vezetett. A francia katonák nem akarnak tovább harcolni a macedon fronton és viharosan követelik Franciaországba való visszahívásukat, mert hazájukban nagyobb szükség van rájuk. Az események a lázadások jellegével bírtak.

A belga-francia harctér

Berlin, november 19. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht trónörökös hadsereportja: Az Ancre két oldalán fekvő állásaink ellen napok óta folytatott tüzelés valószínűvé tette, hogy az angolok ottani támadásaikat folytatják. Az ellenség arcvonala mögött tegnap megjelent lovasság és kora reggel a tüzelés fokozása új nagy áttörési kísérletet jelzett. Ez a kísérlet az angolok véres kudarcával végződött és csak néhány helyen hozott nekik jelentéktelen térnyerést. A Fuchs és báró Marschal tábornokok parancsnoksága alatt harcoló csapatok szívesen védekezve dacoltak az angolok rohamával.

A Sommetől délnyugatra Grandecourban és néhány helyen ettől a falutól délre visszanyomták bennünket. Most az Ancre déli partján előkészített zárállásban vagyunk. Derék csapataink a 12 kilométer széles, ismételt megtámadott arcvonal minden többi állását megtartották, vagy ellentámadással visszazserezték. A francia tüzéség a Sailly-Saillissetől

délnyugatra fekvő szakaszon erős tüzeléssel támadásokat vezetett be, amelyek a St. Pierre Vaast erdő nyugati szélén veszteségteljesen összeomlottak.

LUENDORFF, első főszállásmester.

Harc a St. Pierre Vaast erdőért

Berlin, november 19. A Wolff-ügynökség katonai helyről nyert értesülése szerint a St. Pierre Vaast erdő északi sarkának visszafoglalása bizonyosságot tesz a német csapatok offenzív szellemének éberségéről a hosszú ideig tartó súlyos csaták után is. A támadást 15-én hatásos tüzéségi tűz vezette be. Miután repülőink megállapították a tüzelés kielégítő hatását, délután megkezdődött a roham. Csapataink néhány perc alatt elérték a teljesen szétlőtt francia árkokat. Szívós védelem után az életben maradt franciák közül 8 tisztest és 324 közlegény megadta magát, a többi sebesülten és holtan feküdt az árkokban. Tüzéségünk tüzelésének megsemmisítő hatása volt. Az összes fedezékek elpusztultak, a lövészárkok holttestekkel voltak tele.

Pör a „Deutschland“ ellen

Rotterdam, november 19. A Reuter-ügynökség jelenti Newhanvenből: A Deutschlanddal összeitkőzött vontató gőzös tulajdonosai ellen és a gőzös elsüllyedéseért és tengerészei pusztulásáért a Deutschlandot teszi felelőssé.

***

Az olasz háború**Höfer jelentése**

Budapest, november 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs újság.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Padua bombázása

Lugano, november 19. A Stefani-ügynökség jelenti: A paduai repülőtámadás áldozatainak száma 66 halott és 20 sebesült; 9 család az utolsó emberig elpusztult.

A német esti jelentés

Berlin, november 19. A Wolff-ügynökség jelenti:

Az Ancre mindkét oldalán és a Saint Pierre Vaast erdő mellett időközönként nagyobb tüzéségi harcok.

Dobrudsában előrehaladunk.

— Tartalékos egészségügyi hadnagyok. A hadügyminiszter 26,690. számú rendelete értelmében — mint a Küliüg-Hadügy legújabb száma jelenti — mindazok az egészségügyi zászlósok, akik a hadrakelt szegény egészségügyi intézetekben egészségügyi segédszolgálatot teljesítenek és itt kiválóan megfelelnek, ha legalább egy félévet szolgálták már ebben a rendfokozatban és egyéniségük-nél fogva a tiszti állásra méltók, tartalékos egészségügyi hadnagyokká nevezhetők ki. — Ezek a tisztek állományilletékes csapatestük egyenruháját és a genfi kereszttel ellátott karszalagot viselik. Tartalékos (népfölkelő) egészségügyi hadnagygyá való kinevezésre csak azok az egészségügyi zászlósok jöhetnek figyelembe, akik legalább négy tanulmányi félévet töltöttek az orvosi egyetemen. Az előterjesztési beadványokat november végén kell előterjeszteni közvetlenül a hadügyminisztériumnak azokról, akik tényleges szolgálatukat legalább is 1914. december 31. előtt kezdték meg. Az olyan egészségügyi hadapródok és zászlósok, akiknek négy félévnél kevesebb tanulmányi idejük van, nem hozhatók előlépte-

tési javaslatba. — Ha ezek az utóbbiak mégis a tisztí állás elnyerésére törekednének, akkor kipróbálás végett mint zászlószókat arcvonalbeli szolgálatra helyezik át őket.

Karácsony a harctéren

Harmadszor fog nemsokára ráköszönteni a karácsony a frontok véres, halálos világára, harmadszor fog a Szeretet fehérínges, védtelen kis követe végiglebegni a halál és pusztulás rettentő tartományain, végigsuhanni az öldöklés óriásai közt. Meleg kezében még nem hozza a fehér galambot, amelynek szelíd alakját Európa hasztalan kémleli vágyó szemmel a vértökös horizonton: ellenségeink örületes igyekezettel megtagadják „a béke égi muzsikáját”, amely pedig már legjobbjaik ajkán ott panaszkodik. A magyar katonák a maga és nemes szövetségeseinek dicsőséges, örökké fenyes hrcái után, a világtörténelem babérjával lábánál, zord erővel és eltökéltséggel állja hát tovább is a harcot, amely most már a béke planétája alatt piroslik és az ellenség fojtogató terveinek szétzúzása után most már a megvert, szétzilált ellenséges népek leterrorizált békevágyát kívánja felszabadítani. Harmadszor lesz szuronyos karácsonya a magyar katonának is a világháború kegyetlen vártáján, de bátran fog szemébe nézni a karácsonyi látomásnak, mert nem ő és nem szövetségesei tiltották ki Európából a zavartalanul boldog, szép karácsonyt és bátran fog akár rohamra is lendülni a családi szeretet éjszakáján, mert azokat veri vissza haraggal, akik a szegény és szent szolgaság gyötrő láncát akarták felaggatni a magyar karácsonyfákra.

Kell-e hatalmas szóval, szárnyaló szavakkal magyarázni a hősök nemzetének, hogy mivel tartozik a fiainak, azoknak, akik oda-künn dőbhenetes hóviharban és a gránátok orkánjában a mi karácsonyunkat, a szenvedések szakadatlanágában a mi örömeinket, a poklok tüzeiben a mi apró kis gyertyáinkat, szétlő ki-mi-ant arcukkal a gyermekeink sugárzó arcok-káját védik? A nemzet, amely itthon a maga másik harcaát verekszi, e harcnak akármilyen fordulatóban is csak büszke alázattal és áradó szeretettel gondol azokra, akiknek foghatatlan bátorsága, halállal és szenvedéssel nem törődő nagy elszántsága nélkül hiába volna itthon minden erő és minden türelem, akiknek bosszú-ölke ha fel nem támadt volna, s a szemmel nézhetnék az idén Erdély karácsonyát. — Minden gondolatunk, minden szeretetünk az övék minden pillanatban, hiszen a halál vörösbetűs ünnepekké avatta hétköznapjainkat is, hiszen a megpróbáltatás mozsarában még a kemény szívek is szeretetre, megértésre, fogékonyságra törtek. De mikor a karácsony aranyos árnyéka vetődik szobáinkba, akkor a maximálhatatlan szeretet minden gazdagsága, áldozatkészsége, nemessége feltorlódik szívünkben és nem lehet áldozat, nem lehet teher, amit azért hordozunk és azért viselünk, hogy karácsony legyen a harctéren is, hogy frontjainkon a szeretet ajándékjaival jusson végig a nemzet hódolatának szikratávirata.

A magyar királyi honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala és a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete az idén is megszervezi a „Karácsony a harctéren” mozgalommal a harctéri katonák megajándékozására. A mozgalom együttes vezetősége, a mikor kérelmével ismét a nemzet elé lép, egy nagyarányú és hatalmas sikeres akció emlékeztetének hálájával és bizodalmaival kéri újból a magyar társadalmat, hogy ismét legyen méltó magához és páratlan katonáihoz. — Ugyanazt kérjük, akit tavaly és amint katonáink kemény elszántságát nem tudta kikezdeni a pergőtűznek és Brussilow-taktikának semmi pokoli új-donsága, a hitvány árulásnak semmi oláhleki számítása, amint őket csak megacélozta és új meg új diadalektra lendítette ellenségeink öngyilkos konoksága, azonképen nem lehet folytatkozás a nemzet szeretetében, hálájában. A magyar sajtó önzetlen szolgálatkészsége és a mozgalom szervezetének apparátusa révén részletezni fogjuk az adakozás módjait, folyton tájékoztatni fogjuk az áldozatkész társadalmat minden utbaigazítást pontosan megadunk. E

szózatunkkal csak a kiirtjelet kívántuk országga zendíteni és a magyar nemzetet sértenők meg, ha nem lenne rendíthetetlen hitünk és reményünk, hogy a szívek százszoros erővel fogják visszhangját venni és e visszhang karácsony éjszakáján büszke vallomást, hódolatot és mélységes szeretetet fog beszélni a véres, havas frontokon, azoknak, akiknek köszönhetjük, hogy senki orv keze többé le nem tépheti karácsonyfánkról a győzelem ajándékát. Ezt ők ajándékozták nekünk, ezért nekik tartozunk.

Az akció központi vezetősége Budapest, V. Akadémia-utca 17. sz. alatt van. A vezetőség készségesen küld postatakarékpénztári befizető lapokat. Utalványon küldött adományokat a m. kir. postatakarékpénztárnak, V., Hold-utca címzendők, az utalványszelvénnyel ezzel a felirással: „A karácsonyi szeretetadományok 8880. sz. csekkzámlájára.”

HIREK

***

— **A király állapota.** Bécsből táviratozták: A király állapotáról a következő orvosi bulletint adták ki: *Öfelsége állapotában annyiban javulás állott be, hogy a hőmérsék reggel csak 36°/₁₀ fok volt és este csak 37°/₁₀ fokig emelkedett. A felség szubjektív állapota és szív-működése állandóan jó. A két főhadsegéden kívül a király Körber dr. miniszterelnököt egy óráig kihallgatáson fogadta.*

— **Adóügyi biztosok.** A kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekeltségét, hogy az adóügyi biztos állásokra f. évi november hó 30-ig lehet a pályázatot beadni az illetékes főispán utján a pénzügyminisztériumhoz (II. főosztály). Szükséges előképzettség: gimnáziumi, reáliskolai és kereskedelmi érettség és öt évi kereskedelmi könyvviteli gyakorlat. Ezenkívül vannak állások, melyeknél elég a felső kereskedelmi iskola érettségi bizonyítványa és két évi pénzügyi vagy kereskedelmi gyakorlat. — A részletes pályázati feltételek egyébként megtekinthetők a kamaránál.

— **Milleker Rezső dr. előadása.** A debreceni tudományegyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamának holnap, hétfőn rendezendő estjén kezdi meg Milleker Rezső dr. egyetemi tanár „A politikai földrajz alapvonalai” című sorozatos előadását. A hétfői előadás tárgya: A politikai földrajz elvi és módszere. Az állam talaja időben és térben. A politikai és gazdasági talaj. — Az érdekesnek ígérkező előadásra, amely este 6 órakor veszi kezdetét a vármegyeháza dísztermében, felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A király a katonák karácsonyáért.** A Hadsegélyző Hivatal és a Vörös Kereszt együttes karácsonyi akciója egyre szélesebb arányokat ölt. Öfelsége, a király az idén is elsőnek jelentkezett a harctéri hősök karácsonyi megajándékozására: magánpénztárából 10,000 koronát utalt ki az akcióra, amelyet egyébként is legmelegebb pártfogásáról biztosított.

— **Sztrájkolnak a szabadkai ügyvédek.** — Szabadkáról jelentik: Szabadkán az ügyvédek sztrájkba léptek és kimondták, hogy nem tárgyalnak többet. A sztrájkra az adott okot, hogy a dr. Weisz Aladár táblabíró elnöklelte alatt álló polgári tanács a legkisebb figyelmet sem tanúsította az ügyvédek iránt. A 9 órára kiírt tárgyalásokat későn kezdték és sokszor esti 7 óráig tartottak a tárgyalások. A sorrendet nem állapították meg előzetesen és váratlanul az ügyvédek, akiknek sokszor egész napjukba került egy kis polgári pörnek a tárgyalása. A napokban ismét reggel 9 óra helyett 10 órákor akarta megkezdeni a tárgyalásokat dr. Weisz tanácsa, amire az ügyvédek testületileg kivonultak a tárgyalási teremből és kijelentették, hogy addig nem jelennek meg a tanács előtt, amíg sérelmeiket nem orvosolják.

— **Perfekt német leányt keresek** 8 éves kisleány mellé a délutáni órákra. Cim a kiadó-hivatalban.

— **Angol gyilkosságok Irorszában.** Amsterdamból jelentik: Skettingtonnak és kíséretének az angol szoldateszka által történt meggyilkolását királyi bizottság vizsgálta meg. A bizottság jelentése rettenetes képét adja annak a rémuralomnak, amelyet az angolok Irorszában kifejtettek. A bizottság megállapította, hogy Skettingtonnak semmi része sem volt a fölkelésben, sőt ellenkezőleg, ellentett minden erőszakot és amikor elfogták, épen azon fáradozott, hogy honfitársait lebeszélje az erőszakos föllépésről. A vizsgálat egyetlenegy olyan adatot sem derített ki, amely igazolta volna az agyonlövétést. Cothurst kapitányra, az ítélet nélkül való agyonlövés elrendelőjére fogtak mindent, de Cothurstot elmebeteggé nyilvánították és szanatóriumba vitték. Elmebeli állapotának felülvizsgálását a bizottság nem tartotta saját hatáskörébe tartozónak. Társai, akik a kivégzésnél szerepeltek, tapasztalatlan fiatal tisztek voltak. A bizottság végül kimondja, hogy három ártatlan polgárember agyonlövése, kik semmi ellenállást nem tanúsítottak, közönséges gyilkosság.

— **Bárd-féle, Rózsavölgyi- és Nádor-féle karácsonyi zenealbumra előjegyzések** Antalffy-nál, Szent Anna- és Varga-utca sarkán eszközölhetők.

— **Árverés a vasuton.** A máv. debreceni pályaudvarán november 24-én délelőtt 9 órakor különféle árucikkek kerülnek árverés alá. Az árúk jegyzéke a kereskedelmi- és iparkamaránál megtekinthető.

— **Árdrágító mészáros.** Pető József szilágyosmlyői mészáros ez év nyarán Oltyán Lászlónak egy kilogram sertésszirt adott el 12 koronáért, holott a zsír ára akkor 9 korona 34 fillér volt. Oltyáné följelentette Petőt árdrágítás miatt. A zilahi kir. törvényszék elítélte Pető Józsefet 1 havi fogságra és 600 korona pénzbüntetésre. Felebbezés folytán az ügy a debreceni kir. ítélőtábla elé került, amely a zilahi kir. törvényszék ítéletét jóváhagyta.

Az éhes, de élelmes város

Pör a maximális sertésárak miatt

Észak-Magyarország nem épen hőségben élő városai irigy szemekkel néznek a gazdag Alföld boldog tájai felé. A nagy bővelkedések eldorádója az ő szemükben a Duna—Tisza köze. — Ebben a szent meggyőződésben élt Besztercebánya város is és egy szép napon úgy határozott, hogy leküldi embereit az Alföldre, vegyenek lust a szükölködő besztercebányai polgároknak.

Az éhes város két tisztviselője el is ment Szabadkára, hogy bevásárlásokat eszközöljön. Ennek a vásárlásnak érdekes és komplikált történetét mondja el az alábbi riport:

Besztercebányán nagy a hussziükség, sok a katonaság, nagy kórházai vannak, a város hussziüksége ötven százalékkal emelkedett ezzel szemben a készlet száz százalékkal csökkent. A város látva az inséget, amely különösen a civil lakosságot érte, elküldte két tisztviselőjét: Bart Kálmánt és Gál Lajost, hogy vásároljanak, amennyit bírnak. A két tisztviselő ment Szabadkára és neki is látott a vásárlásnak, azonban megbízatásuk olyképp szölván, hogy kilogramonként csakis 6 korona 80 fillér maximális áron vásárolhatnak sertéshúst. munkájuk csakhamar megakadt, mert kilenc koronán alul sertéshushoz semmiképp sem juthattak. Érintkezésbe léptek a város polgármesterével, Csesznák Gyulával, aki hamarosan átlátta a helyzetet, megengedte a tisztviselőknak, hogy Szabadkán a maximális áron felül vásárolhassanak és evéghől megfelelő pénzüsszeget bocsátott rendelkezésükre. A tisztviselők vásá-

roltak, a sertéseket bevaggonirozták, vitték fel Besztercebányára, ahol aztán kilogramonként hat korona nyolevan fillérért bárki kaphatott belőle. Hogy azután a maximális ár és a kifizetett összegek közötti differencia megtérüljön, Besztercebánya város főügyésze, Rippely Ede dr. keresetet indított Faltam Antal szabadka—cimpai lakos ellen 2347 kilogramm sertés-husnak a maximális ár és a kifizetett vásárlási ár: 9 korona differencia erejéig: ami 4405 korona 50 fillért tesz ki; hasonló címen Kovács Antal szabadkai lakos ellen 831. kgr. sertés-hus vásárlási ára és a maximális ár közötti differencia 1828 korona 20 fillér erejéig: Patócskai György szabadkai lakos ellen ugyan-csak e címen 2603 kgr-nak 5726 korona 60 fillért kitevő túlfizetése erejéig.

A kereset már meg is érkezett a szabadkai királyi törvényszékhez. Besztercebányán pedig — oh, boldog város — olcsóbban eszik a szabadkai húst, mint — Szabadkán. Besztercebánya város előlegezte a differenciát s az ő éhes és szegény polgárai olyan áron jutnak a hushoz, amit megfizetni mégis csak akceptábilis.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

a Hadségélyző Hivatal átvételi különítménye. Budapest, IV., Váci-utca 38.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

HÉTFŐ: *Farsang.*

A színházi iroda hírei. Ma, hétfőn Molnár Ferenc nagysikerű színműve, a *Farsang* kerül színpadra harmadszor, az ismert szereposztásban. — Kedden a *Drótos* operett eleveníti fel a társulat énekes személyzetét. — Szerdán ismét a *Drótos* szerepel a műsoron. — A legközelebb színrekerülő „Hivatalnokleány” bemutatójára már folynak a próbák.

Asta Nielsen az Urániában. „A szerelem bolondja” című drámában Asta Nielsen egy színésznőt játszik, aki szerelméért minden áldozatra kész, de aki szerelme tárgyáért végül tönkre is megy, bánatában iszákos lesz és öngyilkosságot követ el. Asta Nielsen régi fényében látjuk ebben a drámában. Budapesten óriási tetszést és sikert aratott grandiózus alakításával.

Clara Kimball-Young, a Trilby és a Szibéria főszereplőjének ma ismét egy páratlanul érdekes és művészi alakítását lesz alkalma látni a debreceni közönségnek. Ma kerül ugyanis bemutatásra az Apollóban az amerikai arany-sorozat egyik nagy szenzációja. A préda, mely Newyork rejtelmeit foglalja össze egy szerfelett érdekes szerelmi történet keretében. — A nagy bemutatóra jegyek előre válthatók délelőtt 10 órától. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek rendes helyárral.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 50 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

Somosy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Megérkeztek az őszi divat ujdonságai

Női ruhakelmék — Bársonyok
Selymek — Velezek

óriási raktára!

Vaságyakat, sodrony-ágybetéteket

és mindennemű

kórházi és intézeti vasbutorcikket

állandóan gyárt a

Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár RÉSZEVTÁRSASÁG.

Beszerezhető minden nagyobb vas- és butorkereskedő cégnél.

A Tungram lámpa

gazdaságos, mert tökéletes és hosszú élettartalmu. A minőségért a gyár szavatol. Kérje mindenütt a „TUNGSRAM” védjeggyel ellátott lámpát. Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Részvény Társaság, Újpest 4. Hazai gyártmány.

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. Nélkülözhetetlen rendes- és magántanulóknak. Egyedüli segédeszköz az általános műveltség gyors és alapos elsajátítására. Két kötet ára 15 korona. Megrendelhető:

ZSOLDOS TANINTÉZETNÉL

Budapest, VII/13. Dohány-utca 84. szám.
TELEFON 32-40.

Erőpapírból készült

SPÁRGÁKAT,

melyek a kenderspárgákat teljesen pótolják, bármely kivitelben és erősségben gyárt a

„Hungária” Aradi Pamutárugyár R.-T.

ARAD.

5 kg.-os mintaküldemények utánvét ellenében küldetnek.

Képviselők kerestetnek.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszerű felkötésűek az ország minden részéről. Minden további szó 6 fillér. A felkötés négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat-erzéstől, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Borbélysegéd felvétetik Möldnernél, Kossuth-utca.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg haszonbérbe kiadó:

Hajdusoboszlón 74 kat. hold földbirtok tanyával, Hajduböszörményben 190 kat. hold földbirtok tanyával, Halápon 12 hold kaszáló. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Ócska ólomot bármily kis vagy nagy mennyiségben veszünk kiadóhivatal.

Vennék egy használt nagyobb fajta szekrényt. Lehet iratszékény is. Cím a kiadóhivatalban.

Finom kisaszúkat, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családjára — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háború tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyíriné.

Manikür

vibrációs szépségápolás, ondulás, hajfestés, hajpótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgyfodrász, József kir. herceg-utca 3. sz., a Katona-Otthon mellett.

Rifutó fiú

— 14 éven felüli — azonnali belépésre felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert vesznek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérlház 3.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőseink sírhalmára vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Megjelent

SOÓS KÁROLY kiváló imádságró

„Bizzatok az Istenben!”

című irodalmi eseményszámba menő

új háborús imádságos könyve,

melynek az a páratlan érdeme, hogy kezükbe vehetik az itthonmaradottak s hadrakeltek egyaránt s egyenlőképen ajkaikra vehetik a benne foglalt, fenségesen egyszerű, egyetlen szárny-csapással Isten trónjág emelkedő imádságokat.

Nem tudjuk tehát eléggé melegen és érdeme szerint ajánlani az új háborús imádságos könyvet. Ezt a művet okvetlen el kell juttatnunk palotától a kunyhóig minden hajlékba, — s ami még fontosabb: minden küzdő magyar harcos kezébe. Ezzel teremtjük meg az összedobbanó szívek, itthonmaradottak és katonák között a lelki kapcsolatot!

A könyv tartalma 54 imádság és minden imádságot bibliai ige vezet be s egy-egy énekkers fejezi be.

A 160 oldalra terjedő imádságos könyv 12×8½ cm., könnyen zsebbe tehető. Erős vászonkötése évtizedekre szól: ez lesz a háború emlékkönyve, mely megmarad unokáink számára is. A fedél aranykehllyel, gazdag aranynyomással van díszítve.

Ára példányonként 1 korona.

10 példány egyszerre rendelve, darabja 90 fill. Minden példány után 10 fillér portót kérünk. Megrendelések postautalványon eszközölhetők.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala

Debrecen, Ferenc József-ut 49.